

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. —
Fél évre 3 ft. —
Havonta 1 ft. 50 kr.

Előfizetői levelet csupán a kiadó hivatalnál B. Gyarmaton.

A lap szállítása a postán a nyitólappal való
postaköltséggel a külföldieknek a szerkesztő
házba küldendő.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ

politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Hirdetések díja:

Öt soros hirdetés 5 ft.
Helyi minden hirdetés 30 kr.
Nyitólappal minden sor 30 kr.

Hirdetéseket felvenni a kiadó. Helyi és társadalmi hirdetéseket különösen szívesen fogadjuk.

Előfizetési pénzek, valamint a hirdetések a kiadóhoz küldendők.

Előfizetési felhívás

„NÓGRÁDI LAPOK” s „HONTI HIRADÓ”

politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap
1877-ik évi V. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft.
Háromnegyed évre 4 ft. 50 kr.
Fél évre 3 ft.
Egy negyed évre 1 ft. 50 kr.
Egy hónapra 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadói
hoz címelve, — legcélszerűbben posta-
talvánnyal — a nyomtatandó példányok,
a pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb
beküldendők.

Azon előfizetőket, kik hátralekelték
eddig be nem küldötték, tisztelettel fel-
kérjük azok rövid idő alatti beküldésé-
re, nehogy a kiadóhivatalnál fennakadás
történjen.

B. Gyarmat dec. 16-án

Vannak oly szerencsés egyének,
kik, mint a látnokok, a jövőt meg-
jövendelik, a jövőre néző irányuló
elveket állítanak fel. Az emberek
forrongásban vannak, a kedélyek iz-
gatottak, hevesen foly a tusa körül
is, innenről is, s a vitát az elmé-
gesedéstől megmenti egy-két szó,
melyet valaki kimondott. E szavak-
ban mindenki megnyugszik, a vitá-
nak egyszerre vége lesz, a kérdés el-
van döntve s barát és ellenség a ki-
adott szóban az értelmének megfelelő
szavakat látván, ezentúl azokkal él
s a kimondott szóból jelszó lesz.

A „Hannibal ante portas”, a „fo-
kete pontok”, a „vulkánon tánczo-
lunk”, a „tengerre magyar!” stb. ha
nem is mindent romba dönteni fenye-
getőző veszély eredményei, többé-
kevésbé keletkezési idejük közhangula-
tának kifejezői voltak. Mondhat va-
laki akármily okosat, de ha az amit
mond, nem a közhangulatnak mint-
egy szóba foglaltása, nem a kellő idő-
ben és helyen alkalmazott, sohasem
lesz belőle jelszó, mert itt nem az
dönt, mi helyes és igaz, hanem
az, mit tart a nagy többség helyes-
nek és igaznak, a minok bizonyosá-
gát elég lesz egy két ilyen jelszó
is: „A les lo roit!”, „A la lanterne!”
és „hunczut a nómet!”, melyeket
senki sem fog utánzásra méltó pél-
dáknak tekinteni.

Mindezen kifejezések, akármily ba-
darok is különben, nem egy ember-
nek véleményét fejezik ki, hanem
rendszertől többekét. S ebben rejlik
erőjük, hogy ne mondjuk fontossá-
guk. A mit ők őreztek s gondoltak,
azt nem tudták még kimondani, de

jött egy igazi vagy álproféta, az ki-
mondotta s hívei a szót felkapták.
Sőt elég, hogy valaki mondjon, va-
lakit a mit felkapnak s proféta lesz
belőle.

A tárgyilagos igazság szempontjá-
ból tekintve a dolgot, a jelszavak-
kal való élet el kell vetnünk, ha
azok mint bizonyítékok hozhatók fel.
Még közmondásunk sincs rá, hogy az
okos szó könnyen hozzáfér az embe-
rekhez, holott van az ellenkezője:
egy bolond százat csinal. S ez tán
elég annak igazolására, hogy a jel-
szavakkal felette óvatossá kell ál-
nunk s nem szabad azokat könnyedén
elfogadnunk.

De ép érzéssel és észszel bíró em-
berhez nem is illő, hogy magát jel-
szavakkal vezesse. Magának kell
megvizálgania a felmerült kérdést
lehetőleg minden oldalról s az ekként
nyert tapasztalat alapján önmagának
ítéletet, véleményt alkotnia. Nincs
ezzel mondván az, hogy mások tapas-
talata végkép mellőzendő, ellenkező-
leg, ezek is figyelembe veendőek, mert
ezek a vizsgálatot könnyítik, sok fa-
radalomtól megkímélnék, hanem igen
is az van mondván vele, hogy mások-
nak már kész véleményét minden ön-
álló gondolkodás nélkül elfogadni
semmi szín alatt nem szabad.

Sohal a föld hátán ezen elv elle-
nében annyit nem vétünk, mint épen
nálunk Magyarországon. Azon körü-
lmény, hogy szellemi műveltségünket
leginkább külföldi kútfőkből merít-
jük, annak gyakran oly színezetet ad,
mely a mi viszonyainkhoz nem il-
lik, nem mintha nemzetiségünkől
fosztana az meg; — a valódi művel-
tség valamely nemzetet nem nemzet-
lenit el; hanem művelt nemzetet tesz,
— de mivel helyzetünk nem azonos
más népek helyzetével, s önálló, a
többiekétől eltérő jelleggel bír.

Nyilatkozik ez különösen nem-
zetgazdasági életünkben. Minden nem-
zet, hogy úgy mondjuk, bizonyos
vagyon helyzetet, képességgel bír,
mely többé-kevésbé eltér egymástól.
Az egyiknek sok tőkéje van, a má-
siknak kevesebb, a harmadiknak
alig van valami tőkéje, vagy éppen
nincsen. E különböző nemzeteknek
szükségképp különböző foglalkozásaik
lesznek, más-más értelmiséggel fog-
nak bírni. Ha már most valamelyik
nemzet országában kiadnak egy a
fennebbihez hasonló jelszót, a leg-
felszegebb eljárás volna azt feltétle-
nül elfogadni már azért sem, mert a
mi jó volt Damascsban, az nem
szükségképp udvös Ephésusban is; sőt
minthogy a kettőnek különböző vi-
szonyai különböző természettel, mult-
tal és jelenlét bírnak s a rosszul al-

kalmarzása a mily hasznos lehetett
az egyik esetben, ép oly károsná
válhatik a másikban.

Valahányszor tehát nemzetgazda-
sági kérdések kerülnek sorrendre,
nem szabad meg állapodnunk ott, a
hová mások vezérfonalán, kik a mi
viszonyainkat és helyzetünket nem
ismerik, eljutunk, hanem kiválgat-
va a ráuk nézve is udvösét, ebből
mint egyik részből, összeillesztjük a
a saját rendszerünket úgy, a mint
az az előttünk fekvő tények termé-
zetéből önként foly.

Ennélfogva nem szabad magun-
kat azon jelszóval sem elvadtat-
nunk, hogy mindenáron ipart kell te-
remtenünk magunknak.

Mert ha országos viszonyainkat,
közgazdasági életünket nézzük, azt
tapasztaljuk, hogy azoknak súly-
pontja nem a szűkebb értelmű ipar-
ra, hanem mezőgazdaságra, állatte-
nyésztésre s ezekkel összefüggő ipa-
rokra esik.

Már most, ha a gazdasági élet e té-
ren nyilatkozik leginkább, de még
nem oly fejletten mint kellene nyi-
latkozni, akármily kíváncsot legyen
s akármily udvösnek lássuk is a gaz-
dasági élet egyéb téren való nyilván-
ulása, első kötelességünk nem az új
élet előidézésében, hanem a már
meglévőnek fejlesztésében, tökéle-
sítésében lesz teljesítve. Vagyis össze-
fogva az előzményeket, azokból az
következik: hogy Magyarországnak
gazdasági viszonyaiból és helyzetéből
folyólag mindennek előtt mezőgazda-
ságát, állattenyésztését s az ezekkel
közvetlenül összefüggő foglalkozáso-
kat kell a külföldi versenyképessé
tenni, s ha e téren odajutott, hogy
e téren többé senki által túl nem
szárnyaltatik, lesz helyes új foglal-
kozások meghonosítása végett új
intézkedéseket tenni s különösen
újabb állózatokra vállalkozni.

Ez ellen nálunk szóban, írásban
és tetteben igen sokat vétünk. Ipar-
ért áhítozik mindenki s a legkalan-
dosabb gondolkodást követi. De ro-
manticizmusnak a nemzetgazdasági
kérdések megoldásánál nincs helye
s ha a phantastikus ábrándozást itt
komolyan megtámadjuk, azt nem
Don Quichotteiból tesszük, hanem
azért mert fájdalom! naponként ta-
pasztaljuk, hogy ezek az urak ko-
molyan hiszik a mit mondanak s áhi-
tásuk valódiságról meg vannak győ-
ződve, helyesebben, ily meggyőződés-
ben hiszik magukat.

De még ez hagyján, az általuk ja-
vasolt módhoz képest, mely minden
másnemű életkérdés mellőzéseivel és
annak rovására legmeregvebben ki-
vánja alkalmazni a célt szentelt

eszközt. E tekintetben a következtetés
sége nem lehet világ megtagadni,
de az ég őrizzen ily következtetés-
ségtől. Ezek közül néhány évig tartó
védvám. S ha akkor még a cél el-
érve nincs, megint néhány évi maga-
sabb védvám s ha akkor sem, megint
s így tovább a végtelenségig, mert
nincs rá eset, hogy a védvám az ipart
erőteljesebbé tette volna, miután az
előmenetel egyedüli biztosítéka a
szabad verseny, a folytonos tanulás,
tökéletesebb emberben és eszközben
s ezek nem dőlgetés, hanem, erő-
megfejtések gyümölcsei.

Állítotok nekünk védvámot s a
külföldi munkások és tökéletesek
majd bejönnek hozzánk is gyárakat
építeni, ipart folytatni. Így beszé-
nek. Ámde ez az okoskodás helyte-
len. Mert a külföldi munkások oly
tömegesen nem jönnek be, hogy
azokkal gyárakat lehetne megöltöni
s már százados tapasztalatok taná-
sága szerint inkább Amerikába vándor-
olnak, mint a katonaságot
igénylő Európa valamelyik álla-
mába; a külföldi tökéletesek pedig
többséket csak tapasztalatok után fog-
nak idevaló ipartelepekbe ruházní,
mert nem is járhatnának el keve-
sebb erővel, mint akkor, ha a
védvámban bízva, itt nyakra-főre
gyárakat építenének. A tapasztalat
gyűjtéséhez pedig idő kell s a kül-
földi tökéletesek sem oly naiv em-
berek, mint feltételezik rólunk, jó
számítanak s ha nem szédelgők,
csak biztos nyereség reményében
vállalkoznak. Szédelgőkkel pedig
nem volna rajtuk segíteni. S így
solid ipart még a külföldiek bevándor-
lása esetében is csak hosszú idő
mulva remélhetnénk.

De, ha jönnének is, egyszer bi-
zonyosan nem jönnének s így a véd-
vámolás mikor való megkezdését
nem is lehetne meghatározni. Igaz
ugyan, hogy a fennálló iparokra
azonnal meghonosítandónak mondják
de ha nem élhet meg, nyilván életre
nem való.

Ez a tényállás, mely ellen jel-
szavakkal bizonyítani nem lehet. K.)

Szembe tekintünk a veszéllyel

Bismarcknak általában is kiemelt mondata:
„Ez életérő megmutatná, mire képes, ha
Ferenec J. császár. adandó körülménye, kiki
maga állna népei élére” a központi napi lapok

*) Adjuk e cikket, neba a védvámot
illetéleg nem vagyunk egy nemzetben s a
nemzetgazdasági kérdéseket is csak egy ir-
hatók alá, ha Magyarország kinsárlag ar-
ra volna utalva. Csikiké az állóid róssá-
gán nem veszi észre a kétkő hegyeket. Anon-
ban az ipar nálunk csak művel és írásban
terjeszték, azt sajnosan kell tapasztalunk
s annak megvilágításra e e cikket nem té-
veszteti el hatást. Szerk.

Által egy látszik egészen figyelmen kívül hagyni, és a legkegyesebb kegyelemből agyonhallgattatik.

Ha szeretett uralkodónk dicső elődjét meg a tróhón és ezen szavakat hangosítottak valaki, és legfeljebb az egyéni bizalom jele volna, mely felett ha hallgatással csúsznának el, a ellenveleményünk felfogható volna.

Midőn azonban az ország, és elvileg a népnek ellen álló országtöről mondatnak, figyelmen kívül hagyói nem lehet, még ha a külföldön ejtettek is, — mert sokszor a távolabbi szemlélő biztosabb áttekinthet a nyelvet mint maga az események által közvetlen érdeklődött, vagy azokban résztvevő, ki többnyire hasonlít az aktív hadseregben szolgálóhoz és legkevésbé tud annak céljairól, sokszor pedig a véres csata viszonyaitól távol áll, nem tudja, győzött-e vagy vesztett.

Egy átalakításba volt háza név, melyen északra keletre, délre és nyugatra egy-egy irányban minden irányban állók és ablakok, minden egyenes térről, minden párhuzamos szögletnél egyedül, egyetlen majmolás kedvéért, főképpen ha a munkát sok által a fenntartó felkutatások kellő figyelmet kívül hagyatnak; a nyugodtan szemlélő leggyakrabban előre jelezheti a támaszok szükségét.

Akkor pedig, midőn már a támasz szögletek bevezetése, az események előre jelző okai nem pedig az okoknál munkások, azt hiszem oly bátoran volna, melyre csak vak párt szeretetű képes.

Stracc madárként az első pártzenvedély alkalmán homokbuckába dugni fejüket, éppen oly veszedelmes, mint a veszedélyek gyermekei és megdöglőseik kihívása.

Nézni a tehát körül azu biggadás és tárgyalásokat, mely nagy veszedelmekben egyedül képes alkotni mentő révet, és biztos helyre vetni a mentő borgonyt.

48 óta az ausztriának egy nemében állnak.

Ezen idő óta sokféle törvény ragott az alkotmány, angyi készítek gyári nieszeg, hogy azokat megvalósítani és megemészteni képtelenek nem vagyunk.

Körül kőre alkotmányunk alapszlopait kiforgatottak oly annyira, hogy ha századok lefolyta alatt elbűnt őseink mind feltámadnának, alkotott alaptörvényeikre csak nem ismerne egy sem, — még kevesebbet hisznék pedig ezt, hogy mind ez a szabadság, testvériség egyenlőség, cultura, haladás és szabadelvűség érvényre hozataláért történt.

Időnként az országban mindenki azt hiszi, hogy a szabadság, testvériség, egyenlőség, cultura, haladás és szabadelvűség érvényre hozataláért történt.

Hazug ironiának mondánák, hogy ezekre törekedni leheessen hazájukban alkotott és természetesen rákényszerült fejlődött minden alaptörvény, minden jogalap felforgatása által, a nélkül, hogy egyetlen egy új alapnak csak egyetlen egy józan eszűje villant volna fel, mely hazájuk és utódjaik természetének, véralkatának és sajátságának csak némileg is megfelelne.

Bolondok házában tévelyedetteknek hívnék magokat, ha valaki azt mondaná nekik: Árpád népének először udmet francia és nem tudom mifelo cultur nemzeteket kell majmolni, mielőtt magyar leheessen.

Ijedten fordulnának el megtagadott és eszvesztett utódaitól, ha hallanák és bínnék hogy az új tárgyalás alatti büntető törvényjavaslatának vagyon egy szakasza, mely öt év és 1000 frtig terjedő büntetést ró arra, „ki a király, a birodalom két felét össze fűző kapocs, az alkotmány és országtörvényei ellen izgat” és bár a jogügyi bizottmány túrlte ugyan azu szakaszt, mely 6 hónapig és gondolom 500 frtig terjedő büntetést ró arra „ki másnak bűnös cselekedetét dicseri,” — a soha el nem ájultakat a lázas hallucinációk karjaiba veted.

Ha pusztán emlékből idézem is a javaslat szavait, azt hiszem, hogy tág értelmet helyezne adtam.

Azt kérdelem én: Van e ember, kit ezen két szakasszal bozárni ne leheessen? Van e egy is, ki úgy tudná a törvényeket, hogy ily átaljánosságban kifejezett bűnösségben részes ne leheessen?

En azt hiszem, hogy a mennyire lehet egyekszem követni az idők folyását, de bátran állíthatom, hogy vannak törvények, a melyek létezéséről semmit sem tudok.

Ha azt mondanák őseinknek hogy ezen a józan alkotmányos ésszel és szabadságot tipró törvényeket (szabadelvű átkizárral) ön magunk hoztuk; felvilágos a csatabárd bátor kezökben, a halotti spádtagot a harag pirja kergette el és a tümeg kópiai rémes hullámszának eredmények, midőn ijjeszében hangzása végig a dalias sorokon a harczkialtás: Rajta! Ezek utódjaink ellenségei, irtanak ki őket! Miként merik állítani, hogy önként bűnös rabigát nyakára, és emelt fel a szennyből maga fölé uralkodókat Árpád büszke népe?

Luka G.

(Folytatjuk.)

Nógrádmegye közgyűlése.

(Jcz. 18-48)

Főispán gr. György Ábrahám ömeltósága öszinte örömmel üdvözlén és megyei biz. tagokat, kedves kötelességének tartja

tudomásul hozni, hogy öfelsége a divényi tiz károsultak segélyezésére tett adományozás alkalmából a megye részéről tett, hálá feliratot legkegyelmeosabban elfogadul a tudomásul venni méltóztatott.

Ezután szomorúan jelenté, hogy gr. Forgách József a megyének 1867-től első alkotmányos főispánja, ki, mint szilárd jellemű és lovaság viselőtű férfiú köztisztelőt érdemelt ki, továbbá Szilassy Ferencz kir. tanácsos, ki fényes hivatalát nem viselt ugyan de mint ember és munkás honpolgár a közönsérett tárgya volt, nincsenek többé az élők sorában.

A bizottsági tagok megilletődve vették a főispán úr jelentését a indítványa folytatn neveiket jogkönyvileg megörökíteni s gr. Forgách József gyászoló családja-hoz részvét iratot küldeni egyhangulag elhatározták. Ugyanaz alkalommal Huszár István tolmácsolta az öszinte bángulatot, mely a bizottság részéről gr. Forgách József iránt keletkezett.

Rövid, de megható beszéde következő:

„Főispán úr ömeltósága szomorú értesítésre folytat, a család méltó fájdalomban mi részvételt ösztönöz. Es tekintve, hogy a boldogult ömecsak a közpályán minden irányban szorított érdemeket, — de ezen megyének éppen a legterhebb viszonyok között több éveken át köztisztelőben álló főispánja volt, és ösei között itten a terebben méltó helyet foglal el, hogy az ömlített az utókorunk megörökítésék, pótlólag indítványozom, hogy a boldogult arcaképet helyezzék el, — a indítványom végrehajtására pedig egy küldöttégek választassék.”

A bizottság egyhangulag elfogadta ez indítványt is, — a főispán úr ömeltósága ajánlatára a következő bizottsági tagok választattak meg e kegyeletes emlék öszkölésére: Desseffy O. Huszár I. Huszár L. és Scitowsky János. Ezen bizottság önlök-köül pedig a főispán úr választott meg.

Ezekután főispán úr felhívása folytán az öszes bizottság a rom. kath. templomban vonult, a áhítattal vett részt a gyászmisén, mely a boldogult emlékére tartott meg.

Tizenegyzórakor fejeztetvén be a gyász-isteni tisztelet, a bizottsági tagok ismét körülültek a földszintre.

Főispán úr ömeltósága felvilágosításon a következő szavakkal nyitá meg a közgyűlést:

„Midőn a megboldogult iránt kegyelölőnknek teljesítették, fogjuk hozzá kötelességeink teljesítéséhez; mert valódiilag csak azáltal fogjuk igazi kegyelölőnknek a boldogult iránt leróvhatni, ha kötelességünk teljesítésében pontosak és fáradhatlanok lennünk.

Ezekután az állandó választmányának a körvrosi fizetésekre vonatkozó javaslata vétetett tárgyalás alá.

Először discussióra adott alkalmat azon pont megvitatása, hogy ki tekintes-sek azon szegények sorába, kit az orvos ingyen tartozzék orvosolni?

Huszár István és László urak az állandó választmány határozatával szemben a

a 25 frton aluli adófizetőket indítványozák olyanokul tekinteni; míg Jeszenszky Danó ur káros kibátásának tartja emu ösztályozást; eziről az tekintessek szegénynek, ki csupán személy adót fizet.

A többség azonban az állandó választmány javaslatát járta, kivált midőn főispán úr ama öszinte szavakkal fordult a vita folyamában lassú felizgatót bizottsági tagokhoz, hogy felrólvé minden tekintet, annak meggyőződésből bírálja el mindenki ama kérdést, vajon igazán szegénynek tekintethetik o az ki 25 frt államadót fizet?

Desseffy Ötő helyes érvelésére az állandó választmányának ama javaslata, mely a körvrosok fizetését általában minden kerületre nézve 600 friban véli megalapítandónak, — módosították; amennyiben a kerületek n. gyágsa és népessége tekintetbe- ből, — a 700 és 800 frtos fizetéseket latja cselez-rőlnek megalapítatl. Nagy szöbbséggel határozott: hogy a b. g. y. r. m. t. i. járásban: a busai kör 600 frtot, a kekkői kör 600 frtot, a vadkerti kör 800 frtot. A n. g. r. d. i. járásban: a rétségi kör 600 frtot, a kodi kör 600 frtot, a romhányi kör 600 frtot. S z. e. s. o. y. i. járásban: a sziraki kör 700 frtot, a vanyarzi kör 700 frtot, az ecegi kör 800 frtot. L. o. s. o. n. c. z. i. járásban: a tugari kör 800 frtot, a gási kör 800 frtot, a agsztrigovai 600 frtot. A f. u. l. e. k. i. járásban: a füleki kör 800 frtot, a kis terouni kör 800 frtot, a rapai kör 800 frtot tartoznak a legközelebb megválasztandó körvrosoknak fizetni.

A körvrosok lakhelyeinek megalapítása, — a viszonyok tekintetbe vételével, — alispán úrra bízott.

Az 1877-ik évi megyei közmunka erő következőkép irányoztatott elő:

A 100000 frtos kölcsön törlesztésére a kamat fizetésre 28,000 frt, kezelési költségre 3000 frt, utak és hidak fenntartására a új utak készítésére utak készítésére 42,401 fr 63 kr. 8041 igaz 35227 gyalog napszám; öszesen pénzben 72401 fr 60 kr. A közmunka díja 2 frt 40 krban, — az igaz napszám 1 frt. 20 krban, gyalog napszám 40 krban alapított meg.

A közgyűlés délután fél kettőkor öszel.

Nógrádmegye közigazgatási ülése.

A megye rendes havi közigazgatási ülést f. hó 16-án tartá főispán gr. György Ábrahám ömeltósága elnöklete alatt. (Szombatra esvén az ülés, idő rövidsége miatt ez ülés folyamáról csak rövid vázlatot közölhetünk.)

Híányzóttak: gr. Forgách Antal és Pajor István urak.

Főispán úr pont 10 órakor megayıtván az ülést, — felkéri Komjáthy An. öm. fő-vezető urat, hogy Batta Balázs ügyének meg vizsgálására kiküldött bizottság jelentését olvassa fel. A felolvasott részletek kimerítő jelentés oly képté tárta fel a megyei-árvaszek hivatali eljárásának, mely a köz-igazgatási bizottság minden tagja részéről-némi botránkozásal fogadtatott.

tél a fő személy: Hercules ki a hagyományos rokkát pergeti.

Akkor talán inkább frankules — de hát mit fognak?

Szabadelvű kötelek.

Minek?

A többi szabadelvű kollégáknak — az igaztó bizgatottságoknak.

S magok nem vehetik hasznát?

De igen, saját tularadozó szabadelvűségük vissza tartására. Hancm ne fecseggél annyit, már mondtam neked, hogy nem érte a dupla világosság csillagok sytemáját, — legyen neked elég annyi, hogy az a jelenlegi constellatio szerint egy derék tizedes és bizonyos hogy a ki tőle kapja ki kompetenciáját, nehezen lesz panaszra oka.

Hát ez a kender csomag fejtűt felett mi ez? Talán fő volna oda dobni a fonó háznak. —

Est fiam a csillagászok Berencze hajá- uak nevezik, lent a földön azonban mint Mukay parókája szerepelnek, télen látható, — nyáron pedig nem.

Menjünk neki, — mondá a többbörös harczoktól vérzomott kapott Náezi.

Jobb lesz békében hagyni, — ez re- szabb a sasnál, — ha még a kis medve és a tengeri kigyó segítene, — de a kis medve farka oda van szegve a polaris csillaghoz, a togeri kigyó pedig megbizhatatlan; azon- kívül látom, hogy ugyanazon tejtra töre- kedik, melyben a sas is széköl.

Hát Zsemberszky lengyel királyt nem lehetne ellene uszítani?

Talán Szobieszkyt akarod mondani te, a kinek a paizsát lássd itt valahol.

TÁRCXA.

TELEPÉTERI EPICRÁMAK.

GÖTHE UTÁN.

Fordította, Csésmajai

45. Mindenki oly szívesen nézek meg amit te- veszes, és leg- szívesebben, ha atyád átvél egyes sebesen; megfordulás reptelen körben a végén a ha- zaidatjait állnád.

46. (Ugrának fejtes, a állás, mint aki mite- orsóló nállitja your hall-ma mivelt.

47. És a nyomor, a boldog színt nyer az em- blyösszég a külsőből ömberiség; Magasidél a hajós, és megcsipi, arczod; az érsény

48. Bár farkas, feneked, megnyílik, östni adót; és a valenczei szétárván kőpényét, aiet a d n i

49. Mintha hivatkozni nagy csoda-tetteire; Szépi Antalnak, az Úr sebei a szivére a Szűznek,

50. Avagy a védítő tűznek a kínaira. Minden kis őt, a koldús, a hajós, a sza- töcsé

51. Örvend, hogy gyermek, mint te vagy, és veled érz.

47. Verseket írni derék, de biz az jó drága mu- latás; Mert a hogy a könyv nő, úgy fogy a zseb- ből a pénz.

48. Mily bőbortot üszsz, benye! nem szűnöl- e meg? egész egy Könyv lesz e kis lyáuról? kezdj okosabb valamit! . .

49. Várjatok egy kevesig, fogok én majd zeng- ni királyok S földi nagyokról is, hogyha belé okulk. Addig azonban csak Bettinál frangem; a költők És alakos nép közt kölcsönös érzület él.

50. Balra kosok tölem, szől majd ilyképen a bíró, S jértécskék legyetek jobbra ti oldalamon; Jó, de reménylni lehet, hogy hozzá tézni ehez még: Végyetek állást épí Átal-irányba' velem.

51. Tudjátok száz-számra mikor fogom írni a verset? Majd ha a kedvestől messze vezérletek ol.

B-Gyarmat 200 év előtt. B-Gyarmat városának leírásában nem rég fedeztetett fel egy mohos okmány, mely B-Gyarmatnak állapított 1690. évről biven tünteti elő. — A kutyabőrös okmány tartalma szövege a következők:

„En alább megirt Adam tudtára mindennek az kik illik és Levelemnek rendben. — Léven az Gyarmati-Pasztán az én rózsomról egy mint hason—földén egész Ház há helyem, mindennemű és akármilyen nével mezesendő (olvasatlan) okkal és Jövedelmekkel Egyetemben. Az (olvasatlan) istálván azon Mészáros Miklós és előttem, hogy némely vidéki Embereknek, kiknek Székesség vagy is helyük nincsen, vóna kedvük azon Gyarmati Pastának megzárítása, obligálván magat mind peniglen jövedelméből lakosok azon részemről egy mint igaz Részről, engem és Succesoromat és Legatiducumot igazán, és biven Szolgálati, Jövedelmemet kezemből adminisztrálni, a-lább megirt Pontnak és Végzésnek szerint. Tekintvén azért az ő Instanciájakat és az én jövedelméből hasznomat adtam ezen Levelemet, megirt Mészáros Miklósnak és jövedelméből oda való lakosoknak ilyen szerint: Primó. Az mely Embereket istni fog hasznos és állandó lakosoknak lenni megirt Mészáros Miklósnak fognak tetszeni szabadosan szállíttasson azon Gyarmati Pastára és azon ház helyekre annak rendi és szokása szerint. Földeket Réteket és Szőlőket szabadosan el oshasson és közekhez adhasson, adván nékiük a Dato (olvasatlan) nium cöpheland, három Extendeigh való Szabadságot, mind az által, nagyobb Adóknak contestatójáért az idő alatt tartozni fognak minden egész Sessiótól és ház helytől Tizenkét pénssel; el telvén peniglen az három Extensió, tartozni fognak alkus szerint való fizetést vagy is Summát minden fogyalkozás nélkül praestálni, és azon Summát a szabados által Extensióknak kezében Szolgálni, avagy a kiro léscen bizat-tatva, adminisztrálni. Secundó. Azon az én rózsomról való lakosoknak fel Szabadságán, Bor, Ser és Pálka korcsmát, Mészárosékat Szabadalmakat és egy Malmot, úgy hogy azon lakosok közönségesen éljenek velők, másik Malomtól peniglen, és a Vámtól fizessenek, vagyis Malombeli Vámtól praestál-janak. Tertió. El telvén peniglen az három Extensióbeli szabadságok, tartozni fognak minden egész Ház helytől (ki révén az egy Sessió, Mészáros Miklós Szabadságát) Extensióknak Tizenkét Tallérrel, úgy hogy azoknak kivül ne tartozzanak sem kapát-szal sem kasszással, szekeresséssel egy Szőlő semminemű dologgal. Quartó. Dénzma alá valókból, egy mint Baraból, Borból és más egyéb felőlbel tartozzanak kik nekünk királyi Dénzt — peniglen tartozni fognak az lakosok az szokott Árendát annak idejékor letenni. Quintó. Niglen végsőes kép-pen azon puszta ház helyeket három Extensió alatt meg nem szállának és az olyan tén ház helyek után való földekét Szánta-nak, az olyanok tartozni fognak kilencz Dénzmával Rétekért peniglen jövedelméből conventión Szerint tartoznak. Sextó; Mes-ter Emberek és más Szegény renden lévőek

a Posztalások azok a Várost szolgálják, do-egy, hogy képeint tarállyák azokat. Religio dolga peniglen kiknek kiknek az ő ténzésre szerintszabad legyen. Kinek nagyobb bizonyosságra adtam ezen paját kezem irá-sával és pecséttemmel meg — erősített Levelemet. Datum Budathinban (Troncsin) 16. Marti 1690. (Catharina Jakutin s. k. (függő petétt)

Körlevelek. Az 1874. évről beküldött statisztikai kimutatásokból a tanköteles gyer-meknek száma ki nem tüvén, mint az ál-lam felügyeleti jogának gyakorlója felhívom Nógrádmegye valamennyi városi és községi hatóságait hogy mátlól 30 nap alatt min-denik a nyilvántartási napló kiértét, melyet a kormány D betű alatt kiadott a magyar királyi egyetemi nyomdában Budapestben melhatatlannal megszerzésén, a 6-13 és 13-15 éves tanköteles gyermekeket vallás és rangkülöbség nélkül baladéktalanul írja össze, azokat a mondott nyilvántartási nap-lóban annak rovatai szerint folytonosan világlatban tartani s a népszámlálási jegyzék egyik példányát a tanfelügyelőségnek be-küldeni elengedhetlen kötelességének is merje. A vallás és közoktatásügyi s. kir. ministerium rendeletéből Glückmann Márk, czernovici g. kel. reáltanodai I. oszt. „avuló darva erkölcselenség miatt, a hatósága alatt álló s a népiszkolát meghaladó va-lamennyi nyilvántartás és nyilvántartási jelleg-gel felruházott magán tanintézetéből kizá-ratott. Mi ezennel közbirró tétetik.

Kelt B-Gyarmaton 1876 évi decz. 10.
Ebeczky Emil,
Tanfelügyelő

A köríróvesek választása Nógrádmegyében Szirákon f. évi deczember 22-én Vanyarozon decz. 33-án Esztergom decz. 28-án. Bajkón decz. 29-én, Husán 18-án, Kékkőn 19-én, Váskerten 21-én, Szakabau 20-án, Karancsagón 21-én, Alsó Szigetvá-n 20-án, Gácsán 27-én, Tugáron 30-án, Rétságon 21-én, Kossodon 22-én, Rombányban 23-án, Fülkén 13-án, Kis Terenén 19-én, Ipoly Könyá 29-ik napján d. e. 10 órákor fog az illető körbeni községek képviselői által eszüköztetni, miről a pályázni kívánó orv-sok azon felhívással értesítetnek, hogy eredeti oklevéllel felszerelendő kérvényeiket az illető járási szíriónaladják be, a fizetésre nézve pedig arról értesítetnek hogy az a körközlöz köpet 600-8000 frtra van elő irányozva és a választásokat megelőzőleg fog törvényhatóságilag megalapítani.

Hírek.

Határozás. Gr. Forgách József Nógrádmegyeiek 1867-1872-ig alkotmányos érzelmi főispánja Bécsben elhalálozott. Halál-tetelei Gácsra vitettek át, hol temetése o-ból 14-én fenyéssen ment végbe. A temetésen a gyászoló család és rokonság számos tag-jai, továbbá Gr. Gyurtyk Ábrahám, Nógrádmegye főispánja, Gr. Majtbényi László, Hont megye főispánja, Madách Károly Nógr. alispánja, Mertens altábornagy, Piret ezredes D' Elzeaux őrnagy, B-Gyarmat, Losoncz és

számos köz képviselőtel voltak jelen. Azertar-tást Mattatovszky prépost fényes segédlettel, melyhez a rosznyói 10 taggal járult, végze-te. A menet, melynek utja gyász tüntető szertartásokkal volt bevonva, imponans volt, elől Zápolyi István és Tapolcsányi Ferencz urak vitték a megye jobogóit. A bronz kor-porsót, mely számtalan koszorúval ékesít-volt, tizen vitték a temető rideg hantjainhoz, a há a gyászoló meleg könyvet ejtettek a derek és tevékony honpolgár, a szelid lel-kültői és lovagias főúr emlékére.

Határozások. B-Gyarmaton Leboeczky Dánielnek szül. Maty Terézia o-ból 9-én 88 éves korában jobblétre szenderült. — Nagy Csalmósián Bolgár István tehetséges és köz-szeretői alig 24 éves ifjú f. hó 16-án köz-résztve mellettemetett el. Hétkolhanaukra

A budapesti egyetemi ifjuság által kibocsátott aláírású levelek B-Gyarmaton Borz Gábor és Less Antal ügy-védeljelt urak kezelték, eddig következő adományok jöttek össze: Kék István 5 frt, Less Antal 6 db ezüst frt, Omazta T. őrs-közei 1 frt, Ániger testvérek 1 frt, Imády Karoly esp. plb. 1 frt, Sipos Imre 6 frt, Szabó János 2 frt, Halter János egy frt, Golka György 3 frt, Izakovicz Mihály egy frt, Ráth László egy frt, Veres Ernő 2 frt, A. J. egy frt, Sitranyavszky egy frt, Bachár Gyula egy frt, Teresztyánszky Mihály egy frt, Gschobit Áruin egy frt, Elfer Ede egy frt, Kohn Adolf kavés egy frt, Domján Pál 2 frt, Okolicsányi János 2 frt, Andrássy Gyula 3 frt, Felsenberg Henrik 2 frt, Zol-enka 2 frt, Ujhelyi Boldizsár 50 kr., Det-rich Zeigmoud 1 frt., Tapolcsányi Ferencz 2 frt, V. J. egy frt, Vitéz Lajos banki ov. lelkész egy frt, Némethy Kálmán két frt, Iftanke Leo egy frt, Silberer és fia egy frt, Lövy Emanuel egy frt, Taub Hermann 50 kr., N. N. 50 kr, Borz Gábor 2 frt, Össze-sen 19 frt 50 kr.

A tüzoltó bai B-Gyarmaton, mely 1877 évi január 13-ára határozott, egy újabb rendezési gyűlésen január hó 20-ára hatasz-tott, azon okból, mivel a losonczyi tüzoltó egylett már előbből az első hatarnapot túltó ki távezérgalana megtartására. — Szép fi-gyolem a b-gyarmati tüzoltó egylett részéről. Házasszonyul Madách Károlyné ó-nagysága kérelt fel, ki a bál alkalmára rendezendő sorjatek iránt intézkedéseket is volt szives elfogadni. Legközelebb pedig fel-hívást fog intézni a helyes költségköltség-ig, hogy a sorjatekhoz kegyes adománya-ikkal hozzá járulni sziveskedjeseik.

A f. hó 26-án tartandó mikedvelői előadásán a „Sehasz érőisehen“ Elíz szo-repét Bányay Lannika elutazása következ-tében Fülkel Mariska k. a. volt szives el-vállalni. — Megérdemli a szinügyi bizott-ság nyilvántartás közönetét, hogy a zavarból, mely a szereplők váratlan változásakor so-kott bekövetkezni, kisegít a rendezőséget.

Egy tizenkét agnecvű szarvasi löt-tek o hét elején a sípekírdőben egy hajó vadászat alkalmával. A szarvas a hajók ál-lítás szerint 12 ed magával bolyongott az erdőben, — megemtszett a békével el-látott füleirol azt gyaníthatni, hogy o szép nőesű szarvas valamely nagyobbrendű ál-latkertnek tagja volt. A sípekírdő külön-ben gaz-ag vadakban.

Pályázatok. A győri Arva kir. alapít-ványánál 7, az ugyan ottani Arva Dlables féle alapítványánál 4, és ugyannottani Eszter-lázy féle alapítványánál 1 és így 12 ösztöndíj állomás egyenként 80 frtjával o f. 1877-tan évre üresedésbe jöven, a pályázati kel-lőleg felszerelt kérvények illető törvényha-tóságnál vagy iskolai fő igazgatóságnál jöv-január hó 20-ig adhatók be.

Kinevezés. Balogh Dező fülkei járási segéd szírió főispán úr o méltóságának

243 sz. a. kelt leírata szerint Nizletbeli szíriónak novotátvón ki, mi is ezennel, köz tudomásra hozatik

A b-gyarmati önk. tüzoltó egylet által Augustin Mihály és Dobrik Ferencz egylett tagok jutitán az alap és szolgálati szabályokban foglalt kötelezettségeiket, ün-nepélyesen foglalt polgári becsületi szavuk daezára nem teljesítették, — az egylett ke-lőből kizartatunk. (A b-gyarmati önk. tüz-oltó egylett tisztikara.)

Hendőri hírek. Molnár Pál gácsi lakos melyebb szerelmi viszony miatt, mely rá nézve csalódással végződött, a napokban agyonlötöte magát. — Fülkén egy Ke-lti novu vidéki színeusz termézetellenes ma-gaviseleto miatt elfoglatott. A trázai uton-állásra vonatkozó közlöményünkre egy czá-folat érkezett, mely az utonállásnak jelzett tényt hevesebb szövitából eredett ezivólás-nak constatalja.

Az „Apolló“ zenefolyóiratnak ismét egy teljes évfolyama fekszik szíriónk. A fo-lyóirat ez immár ötödik évfolyamában is bú-maradt feladatához; az újabb külföldi zene-ternékek és hazai zeneszerzőink magasb szaranyalásu, komolyabb irányu szerzeményei váltakoznak a könnyebb táncz- és szalon-zene válfajához tartoznak oly művekkel, melyek tetszős dallamok és egyszerű styl mel-lél is formai szabályosság által a szigorubb bírálat előtt is helyt állanak.

„Magyarország és a Nagyvilág“ legújabbban megjelent 50-ik számának tar-talma. — Szöveg: Salisbury marquis — Sári Mátys. Vig költői elbeszés. (Kécske-műt Ferencz.) — Az egyetlen arany Elbe-szés. (Tolnay Lajos.) Folytatás. — A ka-lamas (F. J.) — A tizenkét hónap. XII. de-cember. — Egy magyar hittérítő úti élmé-nyei a mult század dorokán. Ifj. Szuinyey József. — Tárcazevelő. A dobányzástól. (Pörz.) — Egy bolgárlalan nő. Beazly. (Turgejow Iván.) Folyt. — Anyai boldog-ság. (F. J.) — Parasztoi lövészony. — Husztárd és pinguin. — Tengerparti útegek föllálítása. — Szinbázak. (a-s.) — Anyai dal. Kolt. (Dahady Győző.) — Külfölkék. — Sakkfeladvány. — Képrejtvény. — Szer-kosztói útevek. — Rajzok: Salisbury marquis Nagy-Britannia toltbatalmása a konstantinopolit konferencián. — A kala-mus. — Parasztoi lövészony. — Anyai bol-dogság. — Tengerparti útegek föllálítása. — A husztárd. — Király-pinguinok. — Elő-fizetni lehet o lapra a kiadó hivatalban Bu-dapestben, Ferenczvároster Athenaeum épület. Negyedévre 2 frt. 50 kr., félévre 6 frt, egész évre 10 frt. Ajánljuk o lapot a t. olvasó közönség figyelmébe.

Az „Új idők“ című betilap (divat-tár-czával) ez évi 60-ik számának tartalma: Lelki fonség, erkölcsi bátorság, Moteo. — Szeretlek, (eredeti költemény.) Rud-nyánszky Gyula. — Az ábrándos keringő (eredeti tudósítás), Pécm József. — Sala-manka stinca felett, (Hono költeménye), Szabó Endre. — Isphani Hadasi Baba ka-laudjai (Morier J. után angolból. — A trón-vásztettek II. (történelmi vázlatok idegen kútfók után). — A sziklás tengerpart. (Michelet után). B. B. Lina. Irodalmi, társadalmi és művészeti hírek. — A boríté-k on: Divat tárcza, Hymen, számejtvény be-titálány, szírák, vegyesek, hirdetés. — Előfizetési ára o kedvelt betilapnak éven-gyeddre 2 frt. 10 kr, félévre 1 frt, egészévre 8 frt. — Szerkesztő Benedek Aladár. Kiadó hivatal: Budapest, papnyelvéde utca 3. sz. földszint jobbra. Olvasó egyletek, tanítók, tanulók és kávéházak meg o kis áról is 15%, engedményben részesülnek.

Felolós szerkesztő:

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönség tudomására hozni, miszerint Közép-Palojtán kö-szönybányát béreltünk. — Köszén ára 100 kilogrammnak 53-60 kr.

Megrendelések Herdy Antal üveg-keres-kedésében eszközölhetők.

teljes tisztólettel.

Mleczko A. és Herdy A.

Hirdetmény.

Divényi Senioralis uradalom részéről turieskai határban a folyó évben uj malombház és hozzá kívántatók felépittettek, bérteni szándékozók a feltéte-leket Zsélyben a felügyelőségnek megtekinthetik, s 1877-ik évi január hó 1-től három egyenást követő évekre ottan kivethetik.

Zsélyben, 1876. 6vi deczember 1-én.

Divényi Senioralis uradalom
FELÜGYELŐSÉGE.